

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
MÜZİK BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
MÜZİK BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

TRT REPERTUVARINDA YER ALAN YAŞ İLE İLGİLİ TÜRKÜLERİN
İNCELENMESİ

LİSANS TEZİ

Hasan KABA

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN

HAZİRAN – 2024

ERZURUM

Atatürk Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi
Müzik Bilimleri Bölümü

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

HASAN KABA tarafından hazırlanan “**TRT Repertuvarında Yer Alan Yaş ile İlgili Türkülerin İncelenmesi**” başlıklı çalışması 28/06/2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Müzik Bilimleri Bölümü Müzikoloji Ana Sanat Dalında, Diploma Çalışması (lisans tezi) olarak kabul edilmiştir.

Danışman:	Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN	
Jüri Üyesi:	Prof. Dr. Hasan Tahsin SÜMBÜLLÜ	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Emrah LEHİMLER	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Ferhat ÇELİKOĞLU	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Koray ÇELENK	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Şevki Özer AKÇAY	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Vefa TERZİOĞLU	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Yavuz ŞEN	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Yılmaz KAHYAOĞLU	
Jüri Üyesi:	Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS	
Jüri Üyesi:	Arş. Gör. Dr. Semih OKCU	

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

Prof. Dr. Özgür Sadık KARATAŞ
Bölüm Başkanı

ÖZET

Bu çalışma 2023-2024 Eğitim Öğretim yılında Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümünde Lisans Tezi olarak hazırlanmıştır. Bu tez çalışması, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) repertuarındaki türkülerin belirli yaşlara göre incelenmesini amaçlamaktadır. Türküler, kültürel birikimin önemli bir parçası olup, toplumun tarihini, duygularını ve geleneklerini yansıtmaya potansiyeline sahiptir. Bu çalışma, TRT'nin zengin repertuarını kullanarak genç yaş gruplarını içeren türkülerin analizini sunmayı hedeflemektedir. Tezin temel odak noktası, repertuvarındaki türkülerin yaş grupları arasındaki yazılan türkülerinin müzikal unsurlarının analizini yaparak türkülerini gün yüzüne çıkarmaktır. Daha çok küçük yaş grubundaki türkülerin içerikleri, melodik yapıları, derlenme tarihleri, ait olduğu yöre, hitap ettiği cinsiyet ve yakıldığı yaş grupları üzerine bir inceleme gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, gelecekteki araştırmacılara, türkülerin yaşa göre dağılımı ve aktarılacak istenen duygu bakımından daha derinlemesine çalışmalara ilham kaynağı olabilir.

Çalışma neticesinde TRT repertuarında yer alan yaş ile ilgili sözlü eserlerin müzikal unsurlarının analizi yapılarak, derleme tarihleri, ait oldukları yöreler, hitap ettiği cinsiyet ve yazıldığı yaş grupları tespit edilmiştir. Ayrıca o dönem Osmanlı devletinin kültürünün etkisi altında olan yörelerinde repertuarımıza eserler kattığı sonuçlarına da ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkü, TRT, Repertuar, Güfte, Yaş, Duygu, Düşünce

ABSTRACT

This study was prepared as a Bachelor's Thesis in the Department of Music Sciences at Atatürk University Faculty of Fine Arts during the 2023-2024 academic year. The aim of this thesis is to examine folk songs in the repertoire of the Turkish Radio and Television Corporation (TRT) according to specific age groups. Folk songs are an important part of cultural heritage, capable of reflecting the history, emotions, and traditions of society. This study aims to present an analysis of folk songs, including those for children and young age groups, using the rich repertoire of TRT. The main focus of the thesis is to highlight the underlying meanings of love songs written for different age groups in the repertoire. A detailed examination has been conducted on the contents, melodic structures, and lyrics of folk songs primarily aimed at younger age groups. Additionally, this study may inspire future researchers to delve deeper into the distribution of folk songs by age and the emotions they seek to convey.

As a result of the study, it was concluded that the main message of oral works related to age in the TRT repertoire reflects the prevailing conditions of the time, including marriages influenced by cultural practices of neighboring countries.

Keywords: Folk song, TRT, Repertoire, Lyrics, Age, Emotion, Thought

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	viii
TABLolar DİZİNİ	xii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
Giriş	1
Problemin Durumu	2
Türk Halk Müziği	2
Kırk Havalılar	2
Uzun Havalılar	3
Türk Kültüründe Evlenme	3
1940'tan Günümüze Ülke Nüfusu	4
Araştırmanın Amacı	6
Araştırmanın Önemi	6
Varsayımlar	6
Sınırlılıklar	6
Tanımlar	7
İKİNCİ BÖLÜM	8
Yöntem	8
Araştırma Modeli	8
Evren ve Örneklem	8
Verilerin Toplanması	8
Verilerin Analizi	11

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	12
Bulgular ve Yorum	12
Analiz.....	12
Türk Müziğinde Makam	16
Türkülerde Kullanılan Makamlar	17
Buselik Makamı	17
Çargâh Makamı.....	20
Eviç Makamı	28
Gülizar Makamı	33
Hüseyni Makamı	40
Hicaz Makamı	86
Hüzzam Makamı	99
Kürdi Makamı	101
Muhayyer Makamı.....	109
Nikriz Makamı	110
Pençgah Makamı.....	113
Rast Makamı	115
Segâh Makamı	121
Uşşak Makamı	132
Zavil Makamı.....	154
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	160
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	160
Sonuç.....	160
Öneriler	161
KAYNAKÇA	162
EKLER	172
Yaş Kavramını İçeren Uzun Havalar	172
Bir Çiçek Açılmış Sözleri	172

Bir Kökte Uzamış Sarmaşık Gibi Sözleri	172
Ceren Çıkmış Eşikliğın Başına Sözleri.....	173
Kara Bahtım Kem Talihim Sözleri	174
Karşıdan Karşıya Elmalı Dağlar Sözleri.....	174
Şu Eğinin Kadı Gölü Başında Sözleri.....	175
Şu Yalan Dünyaya Geldim Geleli Sözleri	175
Yaylaya Doğru Çadırı Sözleri.....	176
Bir Güzel Ki On Yaşına Girince (Yaş Destanı) Sözleri	176

KAYNAKÇA

- Açıl Ey Ömrümün Varı. (1969). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/17.html> adresinden alındı.
- Ağ Elime Mor Kınalar Yaktılar. (1968). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/34.html> adresinden alındı.
- Ahlat'ın Altında Küçük İskele. (1997). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/68.html> adresinden alındı.
- Akdoğu, O (1991). *Türk musikisi nazariyatı dersleri*. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Aksaray'a Gide Gele Yoruldum. (1993). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/108.html> adresinden alındı.
- Al Alma Allanıpdı. (1950). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16915.html> adresinden alındı.
- Al Mendili Kaldı Kaya Başında. (1985). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/143.html> adresinden alındı.
- Ali'min Evi Kaya Başında. (1996). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/187.html> adresinden alındı.
- Allı Yazma Başında. (1997). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/197.html> adresinden alındı.
- Arap Atlar Eşkin Olur. (1948). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/ARAP-ATLAR-ESKIN-OLUR-4646> adresinden alındı.
- Ardahan'ın Yollarında. (1973). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/282.html> adresinden alındı.
- Arpa Ektim Olacak. (1961). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/309.html> adresinden alındı.
- Ay Garagaş. (1975). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/469.html> adresinden alındı.

- Aydından Gel Aydından (2016). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/AYDIN-DAN-GEL-AYDIN-DAN-5040> adresinden alındı.
- Bağa Girdim. (1973). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4825.html> adresinden alındı.
- Bağdat'tan Gelemedim. (1991). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/571.html> adresinden alındı.
- Bahçelerde Al Kiraz. (2002). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/620.html> adresinden alındı.
- Başında Altın Para. (1985). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/672.html> adresinden alındı.
- Ben Bir Kavak. (1977). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/718.html> adresinden alındı.
- Ben Meylimi Üç Güzele Verdim. (2001). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/753.html> adresinden alındı.
- Berber, O (2009). Türk kültüründe eğlence ve birlik unsuru olarak düğünler.
- Bir Çiçek Açılmış. (t.y.). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/BIR-CICEK-ACILMIS-412> adresinden alınmıştır.
- Bir Güzel Ki On Yaşına Girince. [Yaş Destanı]. (t.y.). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/BIR-GUZEL-KI-ON-YASINA-GIRINCE-Yas-Destani-527> adresinden alındı.
- Bir Kökte Uzamış Sarmaşık. (t.y.). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/BIR-KOKTE-UZAMIS-SARMASIK-GIBI-506> adresinden alındı.
- Bir Oda Yaptırdım Hurma Dalından. (1993). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4667.html> adresinden alındı.
- Biz Hepimiz Üç Kardeş. (1971). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/951.html> adresinden alındı.

- Bülbül Yuvan Yıkıldı Mı. (1994). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1086.html> adresinden alındı.
- Celal Bacada Yatıyor. (1958). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1121.html> adresinden alındı.
- Ceren Çıkmış Eşikliğın Başına. (t.y.). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/CEREN-CIKMIS-ESIKLIGIN-BASINA-Turkmeni-Barak-762> adresinden alındı.
- Cigaramı İnce Sar. (1942). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1137.html> adresinden alındı.
- Çaktılar Çakmak Taşını. (1970). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1153.html> adresinden alındı.
- Çek Gemici Gemileri. (1973). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1238.html> adresinden alındı.
- Dağların Başındayım. (1990). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1387.html> adresinden alındı.
- Dedim Gız Yaşın Nedir. (1966). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 Tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1449.html> adresinden alındı.
- Depe Köy Üstüne. (1965). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1496.html> adresinden alındı.
- Derelerin Derini. (2003). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1534.html> adresinden alındı.
- Derenin Başındayım. (1975). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1537.html> adresinden alındı.
- Diyarbakir Düzdendir Tire Çorap Dizdedir. (1984). *Nota Arşivleri*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/1574.html> adresinden alındı.
- Doğan, M (2013). Türkiye’de Uygulanan Nüfus Politikalarına Genel Bakış. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (23), 293-307.

- Dut Dibine Yaslandılar. (1967). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/DUT-DIBINE-YASLANIRLAR-3057> adresinden alındı.
- Ekin Ektim öllere. (1987). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/EKIN-EKTIM-COLLERE-3950> adresinden alındı.
- Ekin Ektim öllere. (1952). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/EKIN-EKTIM-COLLERE-Cit-Cit-Cedene-705> adresinden alındı.
- Elif ıkımış Ah O Damın Başına. (1985). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/ELIF-CIKMIS-O-DAMIN-BASINA-2714> adresinden alındı.
- Elinde ıngıl Orak. (1975). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/ELINDE-CINGIL-ORAK-1008> adresinden alındı.
- Elli De Değil Altmış Değil. (1971). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/ELLI-DEGIL-ATMIS-DEGIL-YUZ-DEGIL-4525> adresinden alındı.
- Entarisi Pembeden. (1953). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/ENTARISI-PEMBEDEN-1004> adresinden alındı.
- Entarisi Salkım Salkım. (1956). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/ENTARISI-SALKIM-SALKIM-3142> adresinden alındı.
- Entarisi Yeşildir. (1969). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/ENTARISI-YESILLI-27> adresinden alındı.
- Erzurum'un Dağında. (1989). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/ERZURUM-UN-DAGINDA-3229> adresinden alındı.
- Evleri Taş Başında. (1983). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/EVLERI-TAS-BASINDA-Hey-Guzeller-Guzeller-2196> adresinden alındı.

- Evren köy' ün Alt Yanında Dermeni. (1982). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/EVRENKOY-UN-ALT-YANINDA-DERMENI-5193> adresinden alındı.
- Ezmeyinen Ezmeyinen. (1996). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/EZMEYINEN-EZMEYINEN-4164> adresinden alındı.
- Gelinler Geliyor. (1984). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/GELINLER-GELIYOR-BURUNU-BURUNU-2510> adresinden alındı.
- Gemideyim Gemide. (1959). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/GEMIDEYIM-GEMIDE-1084> adresinden alındı.
- Geminin İçineyum. (1978). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/GEMININ-ICINEYUM-1817> adresinden alındı.
- Gide Gide Yoruldum. (1951). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/GIDE-GIDE-YORULDUM-677> adresinden alındı.
- Gidersen Ağla Da Git. (1978). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/GIDERSEN-AGLA-DA-GIT-1702> adresinden alındı.
- Hazelidir Deli Gönül Hazeli. (2008). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/HAZELIDIR-DELI-GONUL-HAZELI-4790> adresinden alındı.
- Hey Kargalar. (1952). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/HEY-KARGALAR-KARGALAR-3147> adresinden alındı.
- Hey On Beşli. (1977). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/HEY-ONBESLI-ONBESLI-1616> adresinden alındı.
- Kalk Gidağın Şih Bağına Gazele. (1977). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KALK-GIDAGIN-SIH-BAGINA-GAZELE-1927> adresinden alındı.

Kar Mı Yağmış Şu Harput'un Başına. (1985). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KAR-MI-YAGMIS-SU-HARPOT-UN-BASINA-2724> adresinden alındı.

Kar Yağar Burum Burum. (1990). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KAR-YAGAR-BURUM-BURUM-4194> adresinden alındı.

Kar Yağayı Yağayı Sultan Murat Başına. (1992). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KAR-YAGAYI-YAGAYI-4016> adresinden alındı.

Kara Bahtım Kem Talihim. (t.y.). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KARA-BAHTIM-KEM-TALIHIM-269> adresinden alındı.

Kara Herge Su Vurdum. (1979). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KARA-HERGE-SU-VURDUM-4768> adresinden alındı.

Karşıdan Karşıya Elmalı Dağlar. (t.y.). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KARSIDAN-KARSIYA-ELMALI-DAGLAR-276> adresinden alındı.

Keman Yayı İnce Kaşın. (1978). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KEMAN-YAYI-INCE-KASIN-1772> adresinden alındı.

Kırmızılım Tutam Tutam. (1979). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KIRMIZILIM-TUTAM-TUTAM-1979> adresinden alındı.

Kırmızısı Başındadır. (1945). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KIRMIZISI-BASINDADIR-Kirmizilim-Kirmizilim-744> adresinden alındı.

Köprünün Başlarında. (1969). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KOPRUNUN-BASLARINDA-Hanim-Eylen-1632> adresinden alındı.

- Köprüye Binemedim. (2010). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/KOPRUYE-BINEMEDIM-4843> adresinden alındı.
- Manisa'yla Bergama'nın Arası. (1973). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/MANISA-YLA-BERGAMA-NIN-ARASI-521> adresinden alındı.
- Mavi Kırep Başında. (1975). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/MAVI-KIREP-BASINDA-1051> adresinden alındı.
- Merduvanın Başındayım. (1959). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/MERDUVANIN-BASINDAYIM-788> adresinden alındı.
- Muradiye Gider Koştan Yolmaya. (1989). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/MURADI-YE-GIDER-KOSTAN-YOLMAYA-3265> adresinden alındı.
- Nazındandır Nazından. (1990). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/NAZINDANDIR-NAZINDAN-Barana-Tarhala-Havasi-2546> adresinden alındı.
- Nazilli'nin Hanları. (1976). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/NAZILLI-NIN-HANLARI-2014> adresinden alındı.
- Oduncular Dağdan Odun İndirir. (1950). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/ODUNCULAR-DAGDAN-ODUN-INDIRIR-1197> adresinden alındı.
- Oy Tombulum Tombulum. (1981). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/OY-TOMBULUM-TOMBULUM-2209> adresinden alındı.
- Özkan, İ. H. (2000). *Türk Müsikîsi Nazariyatı ve Usulleri Kudüm Velveleleri*, Ötüken Neşriyat A.Ş. Yayınevi
- Özkan, İ. H. (2006). *Türk Müsikîsi Nazariyatı ve Usulleri Kudüm Velveleleri*, [Resim], (s:118-597), İstanbul.

- Özkan, İ. H. (2010a). Çargâh. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* içinde (Cilt 8, ss.228-229). Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi.
<https://islamansiklopedisi.org.tr/cargah>
- Özkan, İ. H. (2010b). Eviç. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* içinde (Cilt 11, s.521). Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi.
<https://islamansiklopedisi.org.tr/evic>
- Özkan, İ. H. (2010c). Gülizar. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* içinde (Cilt 14, ss.241-243). Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi.
<https://islamansiklopedisi.org.tr/gulizar>
- Özkan, İ. H. (2010d). Zavil. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* içinde (Cilt 44, ss.155-156). Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi.
<https://islamansiklopedisi.org.tr/zavil>
- Palanganı Evleri. (1990). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde
<https://www.repertukul.com/PALANGA-NIN-EVLERI-114> adresinden alındı.
- Peştemalin Bağları. (1990). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde
<https://www.repertukul.com/PESTEMALIN-BAGLARI-3500> adresinden alındı.
- Püsküllüdür Ala Gürgen. (1974). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde
<https://www.repertukul.com/PUSKULLUDUR-PUSKULLU-1323> adresinden alındı.
- Seherde Bir Bülbül. (1974.). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde
<https://www.repertukul.com/SEHERDE-BIR-BULBUL-OTER-YARIN-BAGINDA-604> adresinden alındı.
- Sis Dağının Başında. (2008). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde
<https://www.repertukul.com/SIS-DAGININ-BASINDA-Agasar-Kiz-Horonu-4888> adresinden alındı.
- Söğüdün Yapağı. (1978). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde
<https://www.repertukul.com/SOGUDUN-YAPRAGI-NARINDIR-NARIN-1653> adresinden alındı.

- Şu Bursa'nın Kestanesi. (1940). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/SU-BURSA-NIN-KESTANESI-2966> adresinden alındı.
- Şu Eğinin Kadı Gölü Başında. (t.y.). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/SU-EGIN-IN-KADI-GOLU-BASINDA-724> adresinden alındı.
- Şu Garşıdan Gelen Deve. (1979). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/SU-GARSIDAN-GELEN-DEVE-Celal-Agiti-4938> adresinden alındı.
- Şu Oltu'nun Taşını. (1976). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/SU-OLTU-NUN-TASINI-1690> adresinden alındı.
- Şu Yalan Dünyaya Geldim Geleli. (t.y.) *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/SU-YALAN-DUNYAYA-GELDİM-GELELİ-770> adresinden alındı.
- Şu Zelvenin Ufak Tefek Taşları. (t.y.). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/SU-ZELVE-NIN-UFAC-TEFEK-TASLARI-3385> adresinden alındı.
- Tarlada Bostan Olur Mu. (1989). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/TARLADA-BOSTAN-OLUR-MU-3309> adresinden alındı.
- Tarlam Kesek Değil Mi. (1952). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/TARLAM-KESEK-DEGIL-MI-1243> adresinden alındı.
- Tosya'dan Geliyor Pirinci. (1991). *Repertükül*. 11 Nisan 2024 tarihinde <https://www.repertukul.com/TOSYA-DAN-GELİYOR-PIRINCI-3598> adresinden alındı.
- TRT Müzik Dairesi Başkanlığı. (2005) *TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARI (Kırık kavalar Oyun Havaları / Uzun Havalalar)*. TRT Müzik Dairesi Yayınları.

Uykudan Uyanmıř. (1946). *Repertüköl*. 11 Nisan 2024 tarihinde

<https://www.repertukul.com/UYKUDAN-UYANMIS-GOZLERI-BIR-HOS-104>

adresinden alındı.

Üç Kemerin Dibeęi. (1998). *Repertüköl*. 11 Nisan 2024 tarihinde

<https://www.repertukul.com/UC-KEMERIN-DIBEGI-4256> adresinden alındı.

Vural, F. G. (2011). TÜRK Kùltürünün Aynası: Türküler.

Yaęmur Yağar. (1965). *Repertüköl*. 11 Nisan 2024 tarihinde

<https://www.repertukul.com/YAGMUR-YAGAR-HER-DERELER-SEL-ALIR-175>

adresinden alındı.

Yaylada Gördüm Seni. (t.y.). *Repertüköl*. 11 Nisan 2024 tarihinde

<https://www.repertukul.com/YAYLADA-GORDUM-SENI-2356> adresinden alındı.

Yaylaya Doğru Çadırı. (t.y.). *Repertüköl*. 11 Nisan 2024 tarihinde

<https://www.repertukul.com/YAYLAYA-DOGRU-CADIRI-YESIL-947>

adresinden alındı.

Yücel, H (2011). Türk halk müziği üzerine bir inceleme. *Akademik Bakış Dergisi* İşlam ansiklopedisi (2016-2024).

Yükledim Kıratıma Torul Hartamısını. (2001). *Repertüköl*. 11 Nisan 2024 tarihinde

<https://www.repertukul.com/YUKLEDIM-KIRATIMA-4265> adresinden alındı.

Yürüdük Edirne'den. (2019). *Repertüköl*. 11 Nisan 2024 tarihinde

<https://www.repertukul.com/YURUDUK-EDIRNE-DEN-5148> adresinden alındı.

Ziliflerin Tutam Tutam. (t.y.). *Repertüköl*. 11 Nisan 2024 tarihinde

<https://www.repertukul.com/ZILIFLERIN-TUTAM-TUTAM-2371> adresinden

alındı.

EKLER

Yaş Kavramını İçeren Uzun Havalar

Bir Çiçek Açılmış Sözleri

Bir Çiçek Açılmış Da Yavrum Bilal Elinden Aman

Lale Midir Sümbül Müdür Gül Müdür

Efil Efil Eder Yazın Yüzünden

Zülûf Müdür Perçem Midir Tel Midir

Bağlantı:

Aman Turnam Söyle Şahsenem'den Bir Haber

Söyle Turnam Gelin Midir Aman Kız Mıdır

Güneş Değmiş Kemerinin Kaşına

Yeni Girmiş On Dört On Beş Yaşına

Uzak Değil Akpınar'ın Başında

Turna Yarın Selam Saldı Gel Diye

(“Bir Çiçek Açılmış”, t.y.)

Bir Kökte Uzamış Sarmaşık Gibi Sözleri

Bir Kökte Uzamış Sarmaşık Gibi

Dökülmüş Gerdana Saçların Güzel

Ufukta Gözlerin Bir Işık Gibi

Kara Bulut Gibi Kaşların Güzel

Koynundaki Turunç Mudur Nar Mıdır

Adın Huri Midir Gülizar Mıdır

Gözlerinden Akan Yağmurlar Mıdır

On Beş On Altı Mı Yaşların Güzel

Afat-I Devran Mı Bilmem Ki Nesin

Bülbülün Avazın Andırır Sesin

Seher Yeli Gibi Gelir Nefesin

Aşığa Bahardır Kışların Güzel

Her Güzel De Eda İle Salınmaz
Huri Misin Melek Misin Bilinmez
Arasan Dünyayı Eşin Bulunmaz
Firdevsi Alada Eşlerin Güzel

Görünce Derdimi Artırdın Kat Kat
Can Alıcı Gözler Sanki Bir Cellat
Veysel'i Kapından Eyleme Azat
Bana Yastık Olsun Saçların Güzel
Dökülmüş Gerdana Saçların Güzel
Ufukta Gözlerin Bir Işık Gibi
Kara Bulut Gibi Kaşların Güzel
(“Bir Kökte Uzamış Sarmaşık Gibi” , t.y.)

Ceren Çıkmış Eşikliğin Başına Sözleri

Ah Ceren Çıkmış Eşikliğin Başına Yar Yar
Aman Güneş Vurmuş Kemerinin Kaşına
Ah Yeni Değmiş On Üç On Dört Yaşına

Bağlantı :

Aman Aklımı Başımdan Aldı Bu Ceren
Edem Seherde Karşıma Çıktı Bu Ceren

Ah Şu Ceren'in Sulakları Gezmeli Yar Yar
Aman Kalem Alıp Kaşın Gözün Yazmalı
Ah Kırmızı Önlüklü Sarı Çizmeli

Bağlantı

Ah Şu Ceren'in Sulakları Gayalı Yar Yar
Aman Gayasında Lale Sümbül Dayalı
Ah Şeker Yemiş Dudakları Boyalı

Bağlantı

Ah Kalk Gidelim Karaman'a Aşağı Yar Yar

Aman İki Bacı Kıvrak Bağlar Guşağı
Ah Bize Derler De Gavur Dağı Uşağı
(“Ceren Çıkmış Eşikliğın Başına” , t.y.)

Kara Bahtım Kem Talihim Sözleri

Kara Bahtım Kem Talihim
Taşa Bassam İz Olur
Başım Bir Erciyes Dağı Yavri Yavri
Yaz Günlerim Kış Olur
Bağlantı:
Ben Feleğe Neyledim
Kırdı Kanadımı Heder Eyledi
Ağustos'ta Suya Girsem
Balta Kesmez Buz Olur
Yüz Yaşında Bir Yar Sevsem
On Üçünde Kız Olur

(“Kara Bahtım Kem Talihim” , t.y.)

Karşıdan Karşıya Elmalı Dağlar Sözleri

Karşıdan Karşıya Elmalı Dağlar Oy Anam
Elması Yetişmiş Suları Çağlar
On Beş Yaşında Bir Güzel Ağlar
Kaş Kaldırıp Gözlerini Süzerek
Mestine De Deli Gönül Mestine Oy Anam
Deste Deste Gül Yolluyo Dostuna
Sallanıp Sallanıp Gelir Üstüme
Ölmüş Urufumu Söyletir Gelin

(“Karşıdan Karşıya Elmalı Dağlar” , t.y.)

Kışlanın Üstüne Kurdum İskeleyi Sözleri

Kışlanın Üstüne Kurdum İskele
On Sekiz Yaşımda Geldim Askere
Üç Yıl Demeyince Vermez Teskere

Bağlantı:

Bu Sebepten Arz Ederim Ben De Sılamı
Anam Ağlama Ciğer Dağlama
Attın Beni Gurbete Mekân Bağlama

Kışlanın Önünde Bir Pınar Akar
Oturmuş Askerler Çamaşır Yıkar
Sılada Sevdığım Yollara Bakar

(“Kışlanın Üstüne Kurdum İskeleyi” , t.y.)

Şu Eğinin Kadı Gölü Başında Sözleri

Şu Eğin'in Kadı Gölü Başında Of
Bir Kınalı Keklik Öter Taşında Of
Bir Kardaş Gönderdim On Beş Yaşında Ey
Kalem Oynar Kipriğinde Kaşında Of

(“Şu Eğinin Kadı Gölü Başına t.y.)

Şu Yalan Dünyaya Geldim Geleli Sözleri

Şu Yalan Dünyaya Geldim Geleli
Severim Kıratı Bir De Güzeli
Değip On Beşine Kendim Bileli
Severim Kıratı Bir De Güzeli

Atın Beli Kısa Boynu Uzunlu
Kuru Suratlısı Da Elma Gözünü
Kızın İplik İplik Süt Beyazını
Severim Kıratı Bir De Güzeli

Dadaloğlu'm Hile Yoktur İşimde
Yiğit Olan Yiğit Görsün Düşünde
At Dördünde Güzel On Beş Yaşında
Severim Kıratı Bir De Güzeli

(“Şu Yalan Dünyaya Geldim Geleli” , t.y.)

Yaylaya Doğru Çadırı Sözleri

Yaylaya Doğru Da Çadırı Yeşil
Yayla Güllerinden Bir Deste Deşir
(Elin Gelini Gırdın Belimi)
O Nazik Ellерinen Bir Gayfe Bişir
Tenezül Edip De İçenim Yoktur
(Elin Gelini Gırdın Belimi)

Pınarın Başında Yunak Taşısın
Elli Kızın Yüz Gelinin Başısın
(Gelin Haremi Gel Sar Yaremi)
El Ne Derse Desin Benim Eşimsin
Ölürüm De Seni Vermem Ellere
(Gelin Haremi Gel Sar Yaremi)

Böyük Ganatlının Demir Sürmesi
Yarimin Saçları Yılan Örmesi
(Elin Gelini Gırdın Belimi)
On Beşinde Bir Güzeli Sevmesi
Ölürüm De Seni Vermem Ellere
(Elin Gelini Gırdın Belimi)

(“Yaylaya Doğru Çadırı” t.y.)

Bir Güzel Ki On Yaşına Girince (Yaş Destanı) Sözleri

Anam Bir Güzel Ki On Yaşına Girince
Gonca Güldür Henüz Açılır
On Birinde Gonca Diye Koklarlar
On İkide Elma Deyip Saklarlar
On Üçünde Cevr-U Cefa Çekerler
On Dördünde Hamre Şekere Benzer Aman

Ah On Beşinde Güzelliğin Çağıdır
On Altıda Gören Aklın Dağıdır
On Yedide Göğsü Cennet Bağdır
Uzanır Gameti Selviye Benzer Aman

Ah On Sekizde Hem Artırır Zarını
On Dukuzda Terkeylemiş Arını
Yirmisinde Gözetir Şıkarını
Zincirlerden Kopmuş Aslana Benzer Aman

Ah Yirmi Beşten Sonra Bıyıkları Burulur
Otuzunda Akar Sular Durulur
Otuz Beşte Hep Günahları Sorulur
Yalana Karışmış İrfana Benzer Aman

Ah Kırk Yaşında Gazel Dökülür Bağlar
Kırk Beşinde Günahlarına Ağlar
Ellisinde İnsanlara Bel Bağlar
Dağ Başına Çökmüş Dumana Benzer

Ah Elli Beşte Sızı İner Dazine
Altmışında Duman Çöker Gözüne
Altmış Beşte Hiç Bakılmaz Yüzüne
Ahreti Gözetir Sübhana Benzer Aman

Ah Altmış Beşten Sonra Beller Bükülür
Bütün Damarlardan Kanlar Çekilir
Gel Gel Diye Toprak Çağırır
Geldi Geçti Şimdi Yalana Benzer Aman

Beni Ağlatma Ki Sen De Gülesin
Leyli Leyli Leyli Leyli Ha Leylim Ey
Hem Muradan Hem Maksudan Eresin

Yavru Yavrum Ha Yavrum

Cevr Ü Cefa : Sıkıntı, Eziyet

Hamre : Kızıl, Kırmızı

Çağ : Zaman

Şikar : Av

İrfan : Bilme, Anlama

Maksud : Maksat, Niyet, Murat, Ulaşmak İstenen Şey

Sübhan : Allah'ın 1001 İsminden Biri

Gamet : Boy

(“Bir Güzel Ki On Yaşın Girince [Yaş Destanı]”, t.y.)